

GÜNEY KAFKASYA'DA BARIŞ VE İSTİKRARA KARŞI GİRİŞİMLER

Tuğçe TECİMER

-

19 Eylül 2023te Azerbaycan, Karabağ bölgesinde anayasal düzenin yeniden tesisi hedefiyle tanımladığı bir antiterör operasyonu başlatmış ve kısa süre içinde sahada fiili kontrolü sağlayarak bölge üzerindeki egemenliğini yeniden tesis etmiştir. Bu gelişmeleri takiben, Karabağdaki ayrılıkçı yönetimin lideri Samvel Şahramanyan, uluslararası alanda tanınmayan *Artsakh Cumhuriyeti* nin feshedilmesine ilişkin kararnameyi imzalamıştır. Söz konusu kararname ile birlikte bölgede ayrılıkçı yönetim bünyesinde faaliyet gösteren tüm kurum ve kuruluşların hukuki varlığı sona erdirilmiş, böylece *Artsakh Cumhuriyeti* olarak adlandırılan ve uluslararası hukukta bağımsız devlet statüsü bulunmayan yapı resmen tasfiye edilmiştir.

Geçtiğimiz günlerde Arsakh Parlamentosu olduğu iddia edilen bir yapı tarafından yayımlanan açıklamada, Baküde yargılanması devam eden ayrılıkçı yapı liderlerine yönelik sürecin *Ermeni halkının kendi kaderini tayin mücadelesini itibarsızlaştırma amacı taşıdığı* ileri sürülmüştür.[1] Söz konusu açıklama hukuki bir süreci, ulusal kimlik ve hak iddiası zeminine taşıyarak uluslararası kamuoyunda meşruiyet üretme çabası olarak görülebilir.

Benzer şekilde, 2026 Milano Cortina 2026 Kış Olimpiyatları kapsamında Ermenistanı temsil eden sporcuların kısa programlarını *Artsakh* isimli parça eşliğinde gerçekleştirmeleri ve Azerbaycanın itirazı üzerine konunun ilgili federasyonlar ile Uluslararası Olimpiyat Komitesi nezdinde değerlendirilmesi, konunun kültürel ve sembolik alanlara da taşındığını göstermektedir.[2] Uluslararası spor organizasyonlarında müzik ve temsili unsurların genellikle ulusal federasyonların bilgisi ve onayı dâhilinde belirlendiği dikkate alındığında, söz konusu tercihin yalnızca bireysel bir sanatsal seçim olmadığını düşünmek yanlış olmayacaktır.

Uluslararası hukuk bakımından bakıldığında, *Artsakh* olarak anılan ve Dağlık Karabağ bölgesine tekabül eden oluşum hiçbir Birleşmiş Milletler üyesi devlet tarafından tanınmamış; bölge, uluslararası toplum nezdinde Azerbaycanın egemenlik alanı içinde kabul edilmiştir. Bu çerçevede 2023 sonrası süreç, Bakü yönetimi açısından egemenliğin yeniden tesisi ve anayasal düzenin sağlanması olarak tanımlanırken; Ermeni tarafında ve diaspora çevrelerinde ise kendi kaderini tayin hakkı söylemi üzerinden farklı bir meşruiyet zemini inşa edilmeye çalışılmaktadır. Yargılanan aktörlerin bireysel sorumluluğu yerine toplu bir hak iddiası anlatısının öne çıkarılması suçlunun aklanması yolunda klasik bir

başvuru mekanizması olarak değerlendirilebilir.

Artsakh Parlamentosu olduğunu iddia eden yapının söylemi bölgenin güncel barış perspektifiyle çelişmektedir. Güney Kafkasyada barış ve istikrara yönelik çabaların gündemde olduğu süreçte geçmişteki ayrılıkçı yapının siyasal meşruiyet iddiasını sürdürmeye çalışmasının, Azerbaycan-Ermenistan normalleşme sürecini baltalamak yönünde bir çaba olduğu aşikârdır. Bu koroya bazı dini çevrelerin ve diasporanın militan kesimlerinin de katıldığı görülmektedir.

Sonuç olarak 2023te Azerbaycanın Karabağdaki fiili kontrolü yeniden tesis etmesi ve *Artsakh Cumhuriyetinin* resmen feshedilmesi, bölgede barış, istikrar, egemenlik ve hukuk açısından belirleyici bir dönüm noktası olmuştur. Süreç hukuki açıdan Azerbaycanın uluslararası meşruiyetiyle uyumlu iken, bazı kesimler için sembolik ve kimlik temelli bir meşruiyet arayışını beraberinde getirmiştir. Ne var ki, Azerbaycan- Ermenistan normalleşme sürecini baltalama potansiyeli taşıyan bu arayışın, bölgedeki barış ve istikrar çabalarıyla uyumsuz olduğu da bir gerçektir.

[1] Aline Grigoryan, Artsakh Parliament: Sentences to the NKR Military-Political Leadership are Aimed at Discrediting the Armenian Struggle for the Right to Self-Determination, *ArmInfo*, 6 Şubat 2026, https://arminfo.info/full_news.php?id=98273&lang=3.

[2] Bryan Armen Graham, Olympic Figure Skating Music Dispute between Armenia and Azerbaijan Resolved After ISU Review, *The Guardian*, 8 Şubat 2026, <https://www.theguardian.com/sport/2026/feb/08/armenia-azerbaijan-artsakh-olympics-figure-skating-music-dispute>.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: TECİMER, Tuğçe. 2026. "GÜNEY KAFKASYA'DA BARIŞ VE İSTİKRARA KARŞI GİRİŞİMLER." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 15. Şubat 17. Erişim Haziran 08, 2026. <https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/GUNEY-KAFKASYA-DA-BARIS-VE-ISTIKRARA-KARSI-GIRISIMLER>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır